

A BIZOTTSÁG (EU) 2020/203 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE**(2019. november 28.)****a gépjárművek osztályozásáról, az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás felhasználóinak kötelezettségeiről, az átjárhatósági rendszerelemekre vonatkozó követelményekről és a bejelentett szervekre vonatkozó minimális alkalmassági feltételekről****(EGT-vonatkozású szöveg)**

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Unión belüli elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságáról és az útdíjfizetés elmulasztásával kapcsolatos információk határokon átnyúló cseréjének elősegítéséről szóló, 2019. március 19-i (EU) 2019/520 európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak 8. cikke (5) bekezdésére, 10. cikke (3) bekezdésére, 15. cikke (4) bekezdésére, 15. cikke (5) bekezdésére és 19. cikke (5) bekezdésére,

mivel:

- (1) Ahhoz, hogy az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatás (EETS) megfelelően működjön, az EETS-felhasználóknak helyes adatokat kell szolgáltatniuk, és fedélzeti berendezés használata esetén felelősek a fedélzeti berendezés állapotáért.
- (2) Az elektronikus útdíjszedési rendszerek átjárhatóságának növelése és az uniós jogszabályokból, például az adatvédelmi előírásokból eredő általános követelményekkel való összeegyeztethetőség biztosítása érdekében az EETS-szolgáltatóknak és az útdíjszedőknek meg kell felelniük az eljárási, műszaki és üzemeltetési minimumkövetelményeknek.
- (3) Általános infrastrukturális követelményeket kell megállapítani annak érdekében, hogy az átjárhatósági rendszerelemek garantálják az adatok pontosságát, az EETS-szolgáltatók helyes azonosítását, az esetleg használt fedélzeti berendezés megfelelő beépítését és a járművezetők helyes tájékoztatását az útdíjfizetési kötelezettséggel kapcsolatban.
- (4) Annak érdekében, hogy biztosítva legyen a szakértelem minimális szintje, és a gyártók minden tagállamban egyenlő bánásmódban részesüljenek, egységes feltételeket kell meghatározni azoknak a szerveknek a kijelölésére, amelyek feladata értékelni az átjárhatósági rendszerelemek előírásoknak való megfelelést és használatra való alkalmasságát.
- (5) Annak érdekében, hogy egyrészt e rendelet, másrészt az (EU) 2019/520 irányelv alkalmazása következetes legyen, e rendeletet az (EU) 2019/520 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében említett időponttól kell alkalmazni,

⁽¹⁾ HL L 91., 2019.3.29., 45. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Hatály

Ez a felhatalmazáson alapuló rendelet követelményeket határoz meg a következőkre vonatkozóan:

1. gépjárművek osztályozása,
2. az EETS-felhasználók részletes kötelezettségei,
3. átjárhatósági rendszerelemek,
4. a bejelentett szervekre vonatkozó minimális alkalmassági feltételek.

2. cikk

Gépjárművek osztályozása

- (1) A járműveknek az útdíj meghatározása céljából történő osztályozásához használt paramétereknek meg kell felelniük az e felhatalmazáson alapuló rendelet I. mellékletében meghatározott követelményeknek.
- (2) Az (EU) 2019/520 irányelv 6. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, amennyiben az útdíjszedő új járműosztályozási paramétereket kíván bevezetni, a nyilvántartásba vétele szerinti tagállam az új osztályozási paraméterek bevezetése előtt hat hónappal tájékoztatja erről a Bizottságot, a többi tagállamot és az EETS-területen működő EETS-szolgáltatókat.

3. cikk

Az EETS-felhasználók kötelezettségei

- (1) Az EETS-felhasználók gondoskodnak arról, hogy az EETS-szolgáltatóknak benyújtott minden felhasználói és gépjárműadat, valamint a változó paraméterek megadása helytálló legyen.
- (2) Az EETS-felhasználók minden szükséges intézkedést megtesznek annak biztosításáért, hogy a fedélzeti berendezés működjön, amíg a gépjármű olyan EETS-területen közlekedik, ahol fedélzeti berendezést kell használni.
- (3) Az EETS-felhasználók az EETS-szolgáltató útmutatásaival összhangban működtetik a fedélzeti berendezést, különös tekintettel a változó járműosztályozási paraméterek megadására.

4. cikk

Az átjárhatósági rendszerelemekre vonatkozó követelmények

Az átjárhatósági rendszerelemeknek és az út menti infrastruktúrának meg kell felelniük az e felhatalmazáson alapuló rendelet II. mellékletében meghatározott követelményeknek.

5. cikk

A bejelentett szervekre vonatkozó minimális alkalmassági feltételek

A (EU) 2019/520 irányelv 19. cikkének (1) bekezdésében említett bejelentett szerveknek meg kell felelniük az e felhatalmazáson alapuló rendelet III. mellékletében meghatározott minimumfeltételeknek.

6. cikk

Hatálybalépés

Ez a felhatalmazáson alapuló rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ezt a felhatalmazáson alapuló rendeletet 2021. október 19-től kell alkalmazni.

Ez a felhatalmazáson alapuló rendelet teljes egészében kötelező, és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2019. november 28-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean Claude JUNCKER.

I. MELLÉKLET

RENDELKEZÉSEK A GÉPJÁRMŰVEK OSZTÁLYOZÁSÁRA

1. Általános rendelkezések

- 1.1. Az útdíjszedőnek az útdíjrendszer használatának megkezdése előtt legalább három hónappal – a felelőssége alá tartozó EETS-területen alkalmazott minden egyes díjrendszer vonatkozásában – tájékoztatást kell nyújtania az alkalmazott gépjármű-osztályozási paraméterek és a díjszabási osztályok közötti megfelelésről. Ez a kötelezettség nem vonatkozik azokra a változtatásokra, amelyeket az útdíjszedő egy adott díjrendszeren belül az egyes díjakban hajt végre.
- 1.2. Az útdíjszedőnek a felelőssége alá tartozó EETS-területen alkalmazott minden egyes díjszabás vonatkozásában tájékoztatást kell közzétennie a díjszabási osztályok és a díjszabási rendszer közötti megfelelésről. A közzétett tájékoztatást haladéktalanul frissítenie kell, ha a megfelelésben változás áll be.

2. Gépjármű-osztályozási paraméterek

- 2.1. A gépjármű-osztályozás céljaira az útdíjszedőnek az alábbi paraméterek közül legalább az egyiket kell alkalmaznia:
- bármely olyan gépjármű-osztályozási paraméter, amely az útdíjszedő út menti berendezésével mérhető;
 - a gépjármű forgalmi engedélyében ⁽¹⁾ felsorolt és az EN ISO 14906:2018 szabvány ⁽²⁾ 8.4 pontjában szabványosított gépjármű-osztályozási paraméterek;

Fedélzeti berendezés használata esetén a fedélzeti berendezésnek csak azoknak a lehetséges gépjármű-osztályozási paramétereknek a tárolását és továbbítását kell támogatnia, amelyeket le lehet hívni a fedélzeti berendezésről speciális célú, rövid hatótávolságú adatátvitel révén az 5,8 GHz-es frekvenciasávban az EN 15509:2014 szabványban ⁽³⁾ és az ETSI ES 200674-1 V2.4.1 ⁽⁴⁾ szabványban leírtak szerint; a GNSS alapú díjrendszerek esetében emellett bármely gépjármű-osztályozási paramétert le lehet hívni a fedélzeti berendezésről a CEN-DSRC használatával az EN ISO 12813:2019 szabványban leírtak szerint ⁽⁵⁾.

- 2.2. Útdíjköteles közúthálózaton való közlekedéskor a gépjármű fedélzeti berendezésének képesnek kell lennie arra, hogy a fedélzeti berendezés állapotinformációját és adott esetben a gépjármű-osztályozási paramétereket az útdíjszedő útdíjbevallást ellenőrző berendezéseivel közölje az (EU) 2020/204 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽⁶⁾ I. mellékletében leírtak szerint.

3. Új útdíjrendszerek

- 3.1. Amennyiben egy újonnan bevezetett díjrendszer olyan gépjármű-osztályozási paramétereken alapul, amelyek már legalább egy EETS-területen használatban vannak, az EETS-szolgáltatóknak az új díjrendszer hatálybalépésének időpontjától kezdődően alkalmazniuk kell azt.
- 3.2. Amennyiben egy új díjrendszer új gépjármű-osztályozási paraméter(ek)e)t vezet be, a felhatalmazáson alapuló rendelet 2. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást kell alkalmazni.

⁽¹⁾ A Bizottság 2003/127/EK irányelve (2003. december 23.) a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv módosításáról (HL L 10., 2004.1.16., 29. o.)

⁽²⁾ Elektronikus (út)díjszedés – A speciális célú, rövid hatótávolságú adatátvitel alkalmazási interfészének meghatározása

⁽³⁾ Elektronikus díjbeszedés. A DSRC együttműködhetőségi alkalmazási profilja

⁽⁴⁾ Intelligens közlekedési rendszerek; Közúti szállítási és közlekedési telematika; speciális célú, rövid hatótávolságú adatátvitel; 1. rész: Az ipari, tudományos és orvosi alkalmazások (ISM) részére kiosztott 5,8 GHz-es frekvenciasávban működő nagysebességű adatátviteli berendezések műszaki jellemzői és vizsgálati módszerei.

⁽⁵⁾ Elektronikus (út)díjszedés. A megfelelés-ellenőrzés kommunikációja az autonóm/önálló rendszerekben.

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2020/204 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) az európai elektronikus útdíjszedési szolgáltatást nyújtó szolgáltatók részletes kötelezettségeiről, az EETS területi nyilatkozatok minimális tartalmáról, az elektronikus kapcsolódási pontokról, az átjárhatósági rendszerelemekre vonatkozó követelményekről és a 2009/750/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 43, 2020.2.17., xx. 49).

II. MELLÉKLET

AZ ÁTJÁRHATÓSÁGI RENDSZERELEMEKRE VONATKOZÓ KÖVETELMÉNYEK

1. ÁLTALÁNOS KÖVETELMÉNYEK

1.1. **Megbízhatóság és rendelkezésre állás**

- 1.1.1. Az EETS során használt, helyhez kötött és mobil összetevők felügyeletét és karbantartását úgy kell megszervezni, elvégezni és mennyiségileg meghatározni, hogy üzemeltetésük a rendeltetés szerinti feltételekkel folytatódhasson.
- 1.1.2. Az EETS-t úgy kell megtervezni, hogy a rendszer a feladatát a rendszerlemek meghibásodása vagy leállása esetén is – adott esetben csökkentett üzemmódban, de az EETS-felhasználó szempontjából minimális késési idővel – képes legyen ellátni.

1.2. **Műszaki összeegyeztethetőség**

Az EETS-szolgáltatók és az útdíjszedők berendezéseinek a kapcsolódási pontoknál a műszaki jellemzőik tekintetében kompatibilisnek kell lenniük, és meg kell felelniük az (EU) 2020/204 végrehajtási rendelet I. mellékletében foglaltakkal.

1.3. **Biztonság/a magánélet és a személyes adatok védelme**

- 1.3.1. Az EETS-nek az EETS-környezetben tárolt, kezelt és az érintettek részére továbbított adatok védelmére biztonsági elemeket kell alkalmaznia. A biztonsági elemeknek be kell építeniük a folyamatba a szükséges biztosítókat ahhoz, hogy – a személyes adatok feldolgozása tekintetében az egyének védelméről szóló jogszabállyal összhangban – megfelelő mértékben védjék az EETS érintetteinek jogait és érdekeit, különösen védjék őket azokkal a kockázatokkal és károkkal szemben, amelyek a rendelkezésre állás, a bizalmas kezelés, a sértetlenség, a hitelesítés, a letagadhatatlanság és a felhasználói adatokhoz való illetéktelen hozzáférés elleni védelem hiányából származnak egy európai többfelhasználós környezetben.
- 1.3.2. Az EETS-nek meg kell felelnie az EU adatvédelmi előírásainak. Különösen gondoskodni kell az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelvet a nemzeti jogba átültető törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések betartásáról.

2. EGYEDI KÖVETELMÉNYEK

2.1. **Infrastrukturális követelmények**

- 2.1.1. Ahhoz, hogy garantálni lehessen az egyenlő és méltányos bánásmódot az EETS-felhasználók számára az útdíjak és egyéb díjak tekintetében, az EETS-infrastruktúrának lehetővé kell tennie, hogy az útdíjbevételek adatainak pontossága megfeleljen az útdíjrendszer követelményeinek.
- 2.1.2. A fedélzeti berendezésnek lehetővé kell tennie, hogy az útdíjszedő azonosítani tudja az illetékes EETS-szolgáltatót. A fedélzeti berendezésnek rendszeresen ellenőriznie kell ezt az információt, szabálytalanság esetén érvénytelenítenie kell önmagát, és amennyiben lehetséges, a rendellenességről tájékoztatnia kell az EETS-szolgáltatót.
- 2.1.3. Adott esetben az EETS-berendezést úgy kell megtervezni, hogy átjárhatósági rendszerlemei európai szabványügyi szervezetek által kibocsátott szabványokat használjanak.
- 2.1.4. A fedélzeti berendezést biztonságos és megbízható módon kell beépíteni. Beszerelésének meg kell felelnie a gépjármű menetirányú látóterére vonatkozó előírásoknak ⁽¹⁾.
- 2.1.5. Az útdíjszedőknek jelzéssel vagy a tagállam által választott más eszközzel értesíteniük kell a gépjárművezetőket az EETS-területen való közlekedéshez kapcsolódó díjfizetési kötelezettségről és arról, hogy mely utak tartoznak az EETS-területhez.

⁽¹⁾ A Bizottság 90/630/EGK irányelve (1990. október 30.) a gépjárművezetők látóterére vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 77/649/EGK tanácsi irányelvnek a műszaki fejlődéshez történő hozzáigazításáról (HL L 341., 1990.12.6., 20. o.).

2.2. Üzemeltetési és irányítási követelmények

- 2.2.1. Az útdíjszedőknek és az EETS-szolgáltatóknak készílni kell tervet, hogy elkerülhető legyenek a jelentős forgalmi zavarok, ha az EETS nem áll rendelkezésre.
- 2.2.2. A (EU) 2019/520 irányelv 3. cikkének (3) bekezdése szerinti, műholdas helymeghatározási technológiát használó fedélzeti berendezések teljesítményének értékelésére az EGNOS/Galileo alapú e-hívójel (eCall) megfelelőségvizsgálati előírásai ⁽²⁾ alkalmazhatók.

⁽²⁾ Az Európai GNSS Ügynökségnek és az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontjának végrehajtási iránymutatásai a fedélzeti berendezések gyártói, a műszaki megoldások értékesítői és a műszaki központok számára (2017. december, verziószám: 1.0).

III. MELLÉKLET

A BEJELENTETT SZERVEKRE VONATKOZÓ MINIMÁLIS ALKALMASSÁGI FELTÉTELEK

1. Ahhoz, hogy bejelentett szervként működhessen, a megfelelőségértékelő szervezetnek – vagyis annak a szervezetnek, mely jogosult arra, hogy értékelje az átjárhatósági rendszer elemek előírásoknak való megfelelőségét és használatra való alkalmasságát, vagy felügyelje az értékelés folyamatát –, meg kell felelnie e melléklet 2–11. pontjának.

A szervezetnek a 765/2008/EK rendelet⁽¹⁾ szerint akkreditációval kell rendelkeznie a termékek, folyamatok és szolgáltatások tanúsítását végző szervezetekkel szemben támasztott követelmények megfelelőségértékelésére vonatkozó harmonizált európai szabvány tekintetében.

2. A szervezetet a nemzeti jogszabályok szerint kell létrehozni, és jogi személyiséggel kell rendelkeznie.
3. A szervezetnek az általa értékelt szervezettől vagy terméktől független szervezetnek kell lennie.

Ilyen szervezetnek tekinthető az a szervezet is, amely az általa értékelt termék tervezésében, gyártásában, rendelkezésre bocsátásában, összeszerelésében, használatában vagy karbantartásában részt vevő vállalkozásokat képviselő üzleti szerveződésekhez vagy szakmai szövetségekhez tartozik, feltéve, hogy bizonyítottan független és mentes az érdekütközésektől.

4. A szervezet, valamint annak felső szintű vezetése és a megfelelőségértékelést végző személyi állománya nem lehet annak a terméknek a tervezője, gyártója, szállítója, üzembe helyezője, vásárlója, tulajdonosa, felhasználója vagy karbantartója, amelyet a szervezet értékkel, valamint nem lehet az érintett felek meghatalmazott képviselője sem. Ez nem zárhatja ki a megfelelőségértékelő szervezet működéséhez szükséges értékelt termékek használatát, sem az értékelt termékek személyes célra történő használatát.

A szervezet, valamint annak felső szintű vezetése és a megfelelőség-értékelést végző személyi állománya nem vehet részt közvetlenül e termékek tervezésében, gyártásában vagy kialakításában, forgalomba hozatalában, üzembe helyezésében, használatában vagy karbantartásában, és nem lehet az ilyen tevékenységben részt vevő felek képviselője sem. Nem vehet részt továbbá olyan tevékenységben, amely veszélyeztetné a döntéshozói függetlenséget vagy feddhetetlenséget azon megfelelőségértékelési tevékenységek tekintetében, amelyeket bejelentett szervként végez. Ez különösen érvényes a szaktanácsadási szolgáltatásokra.

A megfelelőségértékelő szervezeteknek biztosítaniuk kell, hogy leányvállalataik és alvállalkozóik tevékenysége ne befolyásolja megfelelőségértékelési tevékenységeik bizalmas jellegét, objektivitását és pártatlanságát.

5. A megfelelőségértékelő szervezetnek és személyi állományának a megfelelőségértékelési tevékenységeket a legmagasabb szintű szakmai feddhetetlenséggel és az adott területen elvárható műszaki felkészültséggel kell elvégeznie. Emellett függetlennek kell lenniük minden olyan, különösen a megfelelőségértékelési tevékenységek eredményeiben érdekelt személyektől vagy személyek csoportjaitól eredő – főként pénzügyi – nyomásyakorlástól és ösztönzéstől, amely befolyásolhatná döntésüket vagy megfelelőségértékelési tevékenységeik eredményeit.
6. A szervezetnek képesnek kell lennie az (EU) 2019/520 irányelv és a releváns végrehajtási jogi aktusok alapján rá mint bejelentett szervre háruló megfelelőségértékelési feladatok elvégzésére, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat a megfelelőségértékelő szervezet maga végzi el, vagy az ő nevében és felelősségére mások végzik el.

A megfelelőségértékelő szervezetnek – minden alkalommal, valamint mindegyik megfelelőségértékelési eljárás és minden olyan termékfajta vagy -kategória tekintetében, amelynél bejelentett szervként jár el – rendelkeznie kell a következőkkel:

- a) olyan személyi állománnyal, amely kellő műszaki ismeretekkel, valamint elegendő és releváns tapasztalattal rendelkezik a megfelelőségértékelési feladatok elvégzéséhez;
- b) azoknak az eljárásoknak a leírásával, amelyekkel összhangban a megfelelőségértékelés zajlik, biztosítva ezen eljárások átláthatóságát és megismételhetőségét. A megfelelőségértékelő szervezetnek megfelelő szabályokat és eljárásokat kell alkalmaznia bejelentett szervként végrehajtott feladatainak és egyéb tevékenységeinek elkülönítésére; valamint

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 765/2008/EK rendelete (2008. július 9.) a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről.

- c) eljárásokkal, amelyek segítségével tevékenységei végzése során figyelembe tudja venni egy vállalkozás méretét, azt az ágazatot, amelyben az működik, a vállalkozás szerkezetét, az adott gyártástechnológia összetettségének fokát és a gyártási folyamat tömegtermelési vagy sorozatjellegét.

El kell tudnia látni a megfelelőségértékelési tevékenységekkel kapcsolatos műszaki és adminisztrációs feladatokat, továbbá hozzáféréssel kell rendelkeznie valamennyi szükséges felszereléshez és létesítményhez.

7. A megfelelőségértékelési tevékenységek elvégzéséért felelős személyi állománynak:
- a) elegendő műszaki és szakképzettséggel kell rendelkeznie, amely kiterjed az összes olyan megfelelőségértékelési tevékenységre, amelyeknél bejelentett szervként jár el;
 - b) kielégítő ismeretekkel kell rendelkeznie az általa végzett értékelések követelményeiről, továbbá elegendő hatáskörrel az ilyen értékelések elvégzésére;
 - c) kielégítően ismernie és értenie kell az alapvető követelményeket, az alkalmazandó szabványokat, valamint az európai uniós harmonizációs jogszabályoknak és ezek végrehajtási szabályainak alkalmazandó rendelkezéseit; valamint
 - d) képesnek kell lennie az értékelés elvégzését bizonyító tanúsítványok, nyilvántartások és jelentések elkészítésére.
8. Biztosítani kell a megfelelőségértékelő szervezet, valamint annak felső szintű vezetése és az értékelést végző személyi állomány pártatlanságát.
- A felső szintű vezetés és a megfelelőségértékelést végző személyi állomány javadalmazása nem függhet az elvégzett megfelelőségértékelések számától vagy azok eredményétől.
9. A megfelelőségértékelő szervezeteknek felelősségbiztosítást kell kötniük, kivéve, ha a felelősséget a nemzeti joggal összhangban az állam vállalja át, vagy ha közvetlenül maga a tagállam felel a megfelelőségértékelésért.
10. A megfelelőségértékelő szervezet személyi állományának a szakmai titoktartás szabályait kell alkalmaznia minden olyan információ vonatkozásában, amelyet az (EU) 2019/520 irányelv és a vonatkozó végrehajtási jogi aktusok vagy bármely, az irányelvet átültető nemzeti jogszabály szerinti feladatainak ellátása során szerzett. Ez a rendelkezés nem vonatkozik annak a tagállamnak az illetékes hatóságaira, ahol a szervezet a tevékenységét gyakorolja. A tulajdonjogokat védeni kell.
11. A megfelelőségértékelő szervezeteknek részt kell venniük a vonatkozó szabványosítási tevékenységekben, valamint a bejelentett szerveket koordináló – a vonatkozó uniós előírások alapján létrehozott – csoport tevékenységeiben, vagy gondoskodniuk kell arról, hogy az értékelést végző személyi állományuk tájékoztatva legyen ezekről, továbbá általános iránymutatásként alkalmazniuk kell az említett csoport munkája eredményeként létrejött adminisztratív döntéseket és dokumentumokat.
-